

Wrocław, 29 grudnia 2023 r.

**Szanowna Pani  
Katarzyna Kotula  
Ministra do spraw Równości**

Szanowna Pani Ministro,

z nadzieją i satysfakcją przyjęliśmy zapowiedzi rządu dotyczące wprowadzenia ustawy o statusie artysty gwarantującej artystom i artystkom minimum zabezpieczenia socjalnego, dostęp do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych uwzględniający specyfikę pracy. Pragniemy jednak zwrócić uwagę, że to oczekiwane i potrzebne rozwiązanie dotyczy tylko jednego z licznych problemów kultury w Polsce i jednej grupy zawodowej funkcjonującej w sektorze kultury.

Jako stowarzyszenie skupiające osoby zarządzające samorządowymi instytucjami kultury takimi jak: domy, ośrodki, centra kultury, biblioteki, galerie i inne instytucje, od wielu lat sygnalizujemy dysfunkcje otoczenia prawnego, w którym funkcjonują samorządowe instytucje kultury i związane z tym systemowe nierówności.

W naszej ocenie wśród wad obecnego stanu, w odniesieniu do samorządowych instytucji kultury wymienić należy m. in.:

- istnienie istotnych różnic dot. statusu poszczególnych rodzajów instytucji kultury;
- istnienie różnych zakresów regulacji dla różnych rodzajów instytucji kultury;
- faktyczną nieobligatoryjność istnienia na poziomie gmin instytucji kultury innych niż biblioteki, pomimo że, działalność kulturalna jest obowiązkowym zadaniem samorządu;
- istnienie różnych statusów formalnych i finansowych pracowników instytucji kultury i innych podmiotów finansowanych z tego samego źródła, tj. budżetów samorządów;
- istnienie instytucji o analogicznych zadaniach i różnym statusie prawnym (np. Młodzieżowych Domów Kultury) niebędącymi instytucjami kultury a placówkami oświatowymi.

Uważamy, że obecny stan prawny sankcjonuje nierówności dotyczące instytucje oraz ich pracowników i pracowniczek, ogranicza faktyczną autonomię instytucji kultury i utrwała dysfunkcje. W naszej ocenie sektor kultury potrzebuje zarówno korekty obecnie istniejących rozwiązań, jak i całkiem nowych regulacji.

Z powyższych powodów jako Stowarzyszenie Dyrektorów i Dyrektorek Samorządowych Instytucji Kultury sformułowaliśmy listę "Konkretów dla kultury", tj. listę rekomendacji zmian systemowych w kulturze. Poniższe propozycje są głęboko przemyślane i cieszą się poparciem naszego środowiska.

Jednocześnie informujemy, że zwróciliśmy się do Prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska z prośbą o rozważenie powołania międzyresortowego zespołu do spraw zmian w kulturze. Jego celem miałyby być wypracowanie rozwiązań służących poprawie warunków funkcjonowania sektora kultury w Polsce. W naszej ocenie realizacja tego celu wykracza poza kompetencje jednego ministra czy ministrowi i wymaga skoordynowanych działań różnych resortów.

W załączeniu przesyłamy "Konkrety dla kultury", tj. rekomendacje opracowane przez Stowarzyszenie Dyrektorów i Dyrektorek Samorządowych Instytucji Kultury licząc na to, że weźmie je Pani pod uwagę wypracowując nowe rozwiązania dla polskiej kultury.

Z wyrazami szacunku

Zarząd i Komisja Rewizyjna  
Stowarzyszenia Dyrektorów i Dyrektorek  
Samorządowych Instytucji Kultury

Paweł Kamiński  
Aneta Majak  
Karolina Miżyńska  
Agnieszka Pytlik  
Piotr Szafrąński  
Przemysław Waczyński  
Łukasz Molski  
Justyna Prajs  
Agnieszka Sech-Brzóska